COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 10.7.2013
COM(2013) 493 final

2013/0232 (COD)

Propunere de

DECIZIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ŞI A CONSILIULUI

privind participarea Uniunii la un program de cercetare și dezvoltare derulat în comun de mai multe state membre pentru a sprijini întreprinderile mici și mijlocii care desfășoară activități de cercetare

(Text cu relevanță pentru SEE)

{SWD(2013) 242 final}
{SWD(2013) 243 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

1.1. Obiectivele propunerii

Prezenta propunere se referă la participarea Uniunii Europene, pe baza articolului 185 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), la programul comun Eurostars-2 (denumit în continuare „Eurostars-2”), derulat de mai multe state membre ca o continuare a programului comun Eurostars.

Obiectivele generale ale programului Eurostars-2 sunt următoarele:

- de a promova, în orice domeniu, activitățile de cercetare transnaționale orientate către piață ale întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri)[1,2]care desfășoară activități de cercetare, în special ale celor care nu au experiență în cercetarea transnațională, care conduc la introducerea pe piață a unor produse, procese și servicii noi sau îmbunătățite;
- de a contribui la realizarea Spațiului european de cercetare (SEC) și de a spori accesibilitatea, eficiența și eficacitatea finanțării publice pentru IMM-urile care desfășoară activități de cercetare în Europa, prin alinierea, armonizarea și sincronizarea mecanismelor de finanțare naționale.

Competitivitatea IMM-urilor care desfășoară activități de cercetare va fi sporită și, prin urmare, va contribui în mod activ la creșterea economică și la crearea de locuri de muncă la nivel european, pentru a atinge obiectivele Strategiei Europa 2020.

1.2. Motivele propunerii

IMM-urile reprezintă coloana vertebrală a economiei europene și au potențialul de a contribui în mod semnificativ la creșterea economică și la crearea unui număr mai mare de locuri de muncă în Uniunea Europeană. În UE există aproximativ 20,7 milioane de IMM-uri, reprezentând peste 98 % din numărul total de întreprinderi din UE; ele creează aproximativ 58 % din VAB a UE[3,4]și angajează peste 87 de milioane de persoane (67 % din totalul locurilor de muncă și, în unele sectoare industriale-cheie, până la 80 % din totalul locurilor de muncă).

Printre aceste IMM-uri, IMM-urile inovatoare care desfășoară activități de cercetare formează un subgrup foarte dinamic care poate contribui în mod considerabil la creșterea economică și la crearea de locuri de muncă, cu atât mai mult dacă sunt implicate în colaborări transnaționale în materie de cercetare și dezvoltare (C&D). Cu toate acestea, o serie de

---

1 O IMM este o întreprindere care are mai puțin de 250 de angajați, o cifră de afaceri anuală mai mică de 50 de milioane EUR și care nu depinde de o întreprindere mai mare, în conformitate cu Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei din 6 mai 2003. A se vedea http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:124:0036:0041:en:PDF.

2 O IMM care desfășoară activități de cercetare este o IMM care reinvestește cel puțin 10 % din cifra sa de afaceri în activități de cercetare și dezvoltare sau care le dedică cel puțin 10 % din echivalentele sale normă întreagă (ENI).

3 Valoarea adăugată brută (VAB) include amortizarea și remunerarea muncii, a capitalului și a riscului antreprenorial. VAB este rezultatul deducerii costurilor intermediare din vânzări sau din cifra de afaceri.

4 Raport privind analiza performanțelor IMM-urilor, octombrie 2012, http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/files/supporting-documents/2012/annual-report_en.pdf.

disfuncționalități ale pieței împiedică IMM-urile să aibă un acces ușor la finanțarea privată necesară activităților lor de C&D; programele naționale de C&D existente primesc foarte rar colaborări transnaționale și nu sunt suficient de sincronizate și de interoperabile. În plus, deși o serie de inițiative complementare ale UE sunt destinate IMM-urilor inovatoare (de exemplu, instrumentele financiare precum instrumentul de partajare a riscurilor sau noul instrument conceput pentru IMM-uri), la nivelul UE nu există un program consacrat în mod specific cercetării și dezvoltării transnaționale realizate de IMM-urile care desfășoară activități intense de cercetare.

În 2008, 32[5] de țări europene care erau membre ale rețelei Eureka[6] au decis să adopte o abordare coerentă la nivel european în domeniul IMM-urilor care desfășoară activități de cercetare, prin înființarea programului comun Eurostars. Obiectivul programului Eurostars este de a sprijini IMM-urile care desfășoară activități de cercetare, cofinanțând cercetarea lor transnațională orientată către piață prin intermediul unei abordări ascendente și furnizându-le un cadru juridic și organizațional.

În cadrul Deciziei[7] din 9 iulie 2008 a Parlamentului European și a Consiliului, Uniunea Europeană participă financiar la Eurostars în temeiul articolului 185 din TFUE (fostul articol 169 CE), cu o contribuție de până la o treime din contribuțiile efective ale statelor membre participante și ale celorlalte țări participante, cu un plafon de 100 de milioane EUR, pentru perioada 2008-2013. Programul Eurostars este pus în aplicare prin intermediul unei structuri specifice de punere în aplicare, respectiv secretariatul Eureka, care este responsabilă de execuția programului, în special de organizarea de cereri de propuneri, de verificarea criteriilor de eligibilitate, de evaluarea *inter pares* și de selecția proiectelor, de monitorizarea proiectelor și de alocarea contribuției Uniunii.

O evaluare intermediară a programului Eurostars[8] a fost realizată în 2010 de către un grup de experți independenți[9], la care Comisia a răspuns printr-un raport de evaluare intermediară[10], adoptat în aprilie 2011. În concluziile sale din 31 mai 2011[11] privind documentele menționate anterior, Consiliul Competitivitate a salutat opinia grupului, conform căreia Eurostars se

---

5 Eurostars a inclus inițial 26 de state membre ale UE și cinci țări asociate la cel de-al șaptelea program-cadru. Odată cu asocierea Maltei la programul Eurostars, în octombrie 2010, toate statele membre ale UE au devenit participante la acest program. În prezent există șase țări asociate: Croația, Islanda, Israel, Norvegia, Elveția și Turcia.

6 Eureka este o rețea europeană interguvernamentală, înființată cu ocazia unei conferințe a miniștrilor din 17 țări și state membre ale Comunităților Europene în 1985, cu scopul de a sprijini colaborarea în domeniul cercetării industriale. În prezent, ea numără 40 de țări membre și sprijină, de asemenea, proiecte individuale, clustere și un program-cadru, altul decât Eurostars.

7 Decizia nr. 743/2008/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 9 iulie 2008 privind participarea Comunității la un program de cercetare și dezvoltare derulat de mai multe state membre, destinat să sprijine întreprinderile mici și mijlocii care desfășoară activități de cercetare și dezvoltare. JO L 201, 30.07.2008, p. 58. A se vedea http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:201:0058:0067:RO:PDF.

8 Textul integral al raportului: http://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/archive/fp7-evidence-base/other_fp7_panel_evaluations/eurostars_programme_interim_evaluation.pdf.

9 Grupul de experți independenți a fost prezidat de dna Laperrouze, fostă membră a Parlamentului European și vicepreședinte al Comisiei pentru industrie, cercetare și energie (ITRE).

10 Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu, Evaluare intermediară a programului comun Eurostars, Bruxelles, 8 aprilie 2011, COM(2011) 186. A se vedea http://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/archive/other_reports_studies_and_documents/communication_eurostars.pdf.

11 A se vedea http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/11/st11/st11030.en11.pdf.

conformează corespunzător obiectivelor Strategiei Europa 2020, completează oportunitățile oferite IMM-urilor în cadrul celui de-al șaptelea PC în materie de cooperare internațională și s-a dovedit atractiv pentru grupul țintă, bucurându-se de succes în rândul IMM-urilor europene care desfășoară activități de cercetare. De asemenea, el a salutat recomandarea grupului în favoarea prelungirii programului Eurostars dincolo de anul 2013 și s-a angajat să examineze continuarea sa în contextul global al viitorului cadru strategic comun pentru finanțarea cercetării și a inovării.

De asemenea, Consiliul a evidențiat o serie de recomandări de îmbunătățire a programului în viitor, inclusiv necesitatea ca țările participante și UE să acorde fonduri suficiente pentru a finanța un număr maxim de proiecte aflate în vârful clasamentului și care îndeplinesc criteriile-prag ale programului Eurostars; necesitatea de a continua raționalizarea și armonizarea procedurilor de punere în aplicare și a regulilor de finanțare la nivel național pentru a îmbunătăți eficacitatea și eficiența programului Eurostars, precum și necesitatea de a îmbunătăți în permanență calitatea evaluărilor și de a menține ca prioritate reducerea timpului necesar pentru semnarea contractelor.

La 22 iunie 2012, conferința ministerială Eureka de la Budapesta a aprobat un document („documentul de la Budapesta”) care preciza interesul țărilor din cadrul Eureka de a sprijini continuarea programului Eurostars. Documentul de la Budapesta prezintă o viziune comună pentru Eurostars-2 și servește drept bază pentru abordarea recomandărilor sus-menționate ale evaluării intermediare. În ianuarie 2013, angajamentul financiar informal anunțat de majoritatea țărilor participante la Eurostars pentru perioada 2014-2020 s-a ridicat la aproape triplul angajamentelor țărilor pentru Eurostars. Documentul de la Budapesta invită UE să participe la programul Eurostars-2.

Propunerea Comisiei referitoare la programul-cadru Orizont 2020[12] cuprinde o activitate specifică pentru IMM-urile care desfășoară activități intense de cercetare în materie de „inovare în IMM-uri”, care va sprijini următoarea etapă a programului Eurostars, pus în aplicare în parteneriat cu statele membre și reorientat în funcție de elementele identificate în evaluarea sa intermediară. Acesta este singurul program din cadrul Orizont 2020 dedicat în mod special IMM-urilor care desfășoară activități de cercetare, deschis oricărui domeniu de cercetare și dezvoltare și având un impact suplimentar asupra aprofundării integrării programelor naționale de cercetare, contribuind, astfel, la realizarea Spațiului european de cercetare. Prin abordarea sa ascendentă și orientată către întreprinderi, Eurostars-2 este bine plasat în cadrul componentei intitulate „Poziția de lider în sectorul industrial” și va avea o contribuție importantă la îndeplinirea obiectivelor sale, prin sprijinirea proiectelor cu relevanță directă pentru o serie de tehnologii industriale de vârf și generice și ajutând IMM-urile inovatoare și care desfășoară activități intense de cercetare să devină actori majori pe piața mondială.

2. REZULTATELE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

2.1. Consultarea privind viitorul programului comun Eurostars

În cursul ultimilor trei ani au fost realizate numeroase consultări referitoare la Eurostars și la evoluția sa viitoare. Ele au inclus toate părțile interesate interne și externe. Printre altele, s-au

[12] COM(2011) 811 final.

primit observații referitoare la identificarea principalelor probleme și obstacole, la aspecte legate de subsidiaritate și la posibilele opțiuni viitoare și la impacturile lor.

O consultare publică deschisă privind măsurile de sprijin pentru IMM-uri și utilizarea articolului 185 din TFUE a avut loc în cadrul consultării publice referitoare la „Cartea verde privind un cadru strategic comun pentru finanțarea cercetării și a inovării în UE” a Comisiei Europene (februarie-mai 2011). Programul Eurostars a fost abordat sau menționat în 70 dintre cele 849 de documente de poziție formulate ca răspuns la consultarea privind Cartea verde. Mai mult de 80 % dintre organizațiile care au răspuns au emis un aviz favorabil. Cele câteva observații critice (10 %) erau legate, în principal, de probleme de sincronizare. Alte observații au insistat asupra faptului că angajamentele asumate de statele membre nu au fost întotdeauna onorate, asupra armonizării regulilor de finanțare, asupra nivelului bugetului și asupra timpului necesar pentru semnarea contractelor.

Consultarea deschisă referitoare la cartea verde a fost urmată de două ateliere deschise privind „inovarea în întreprinderile mici și mijlocii” care au reunit la Bruxelles[13] 160 de participanți, printre care experți în materie de IMM-uri și de cercetare și inovare provenind din asociații europene și naționale profesionale și de IMM-uri și reprezentanți ai statelor membre, ai organismelor guvernamentale și puncte de contact naționale pentru IMM-uri. Discuțiile purtate în cadrul atelierelor au avut drept rezultat două concluzii principale privind domeniul de aplicare al unui viitor program Eurostars-2: în primul rând, Eurostars-2 ar trebui să păstreze același grup-țintă (IMM-urile care desfășoară activități de cercetare); în al doilea rând, participanții la ateliere nu au susținut ideea extinderii domeniului de aplicare al programului Eurostars și la IMM-urile care nu desfășoară activități de cercetare, deoarece numărul și dimensiunea programelor naționale care sprijină alte tipuri de IMM-uri (precum cercetarea în beneficiul IMM-urilor) nu erau suficiente pentru a forma o masă critică și a înființa un program comun în temeiul articolului 185 din TFUE.

Beneficiarii finali potențiali și reali ai proiectelor finanțate în cadrul programului Eurostars (IMM-uri și institute de cercetare) și alte părți interesate au fost, de asemenea, consultați în cadrul evaluării intermediare realizate de grupul de experți independenți în 2010[14]. Grupul a recomandat continuarea programului, sub rezerva unor îmbunătățiri în conformitate cu elementele indicate în raport.

Comisia a dezbătut chestiunea continuării sprijinului UE în favoarea programului Eurostars-2 în cadrul unui grup de coordonare privind evaluarea impactului, care a reunit diferite departamente ale Comisiei în 2012. Acest grup a contribuit la planificarea și la realizarea foii de parcurs pentru pregătirea raportului de evaluare a impactului care însoțește prezenta propunere, menționând în special descrierea problemei și relevanța programului comun Eurostars pentru alte politici ale UE.

2.2. Opțiunile de politică

Raportul de evaluare a impactului a inclus următoarele opțiuni:

Opțiunea 1 — Opțiunea statu-quo (opțiunea de referință)

---

[13] Rapoartele privind atelierele sunt publicate pe internet: http://ec.europa.eu/research/horizon2020/pdf/workshops/innovation_in_small_and_medium_enterprises/summary_reports_workshops_on_21_june_and_12_july_2011.pdf#view=fit&pagemode=none.

[14] Interviuri cu 37 de participanți la Eurostars, cu 17 instituții naționale de C&D din 10 țări și cu peste 3 000 de membri înregistrați pe site-ul programului Eurostars.

Această opțiune corespunde continuării actualului program comun Eurostars în cursul următoarei perioade de programare (2014-2020) în forma sa actuală, urmând aceleași modalități de punere în aplicare și cu același buget global. Participarea și contribuția financiară a UE ar fi aceleași ca pentru Eurostars 1 (contribuția financiară a UE este de până la 100 de milioane EUR în cadrul PC7). Această opțiune constituie scenariul de referință.

Opțiunea 2 — Opțiunea zero (nicio implicare a UE în Eurostars-2)

În cadrul acestei opțiuni, participarea și contribuția financiară a UE la programul Eurostars se vor opri la sfârșitul fazei de finanțare actuale (care se încheie la sfârșitul anului 2013). Statele membre ar avea posibilitatea să decidă cu privire la continuarea programului Eurostars și la măsura în care ar continua integrarea științifică, administrativă și financiară.

Opțiunea 3 — Opțiunea parteneriatului consolidat

Opțiunea parteneriatului consolidat înseamnă că actualul program comun Eurostars ar fi continuat în cursul următoarei perioade de programare în calitate de inițiativă în temeiul articolului 185 din TFUE, într-o formă îmbunătățită, bazată pe punerea în aplicare deplină a recomandărilor formulate în raportul de evaluare intermediară, pe un mai mare grad de integrare și la o scară mai largă.

Puternic încurajate de departamentele Comisiei, țările membre ale Eureka au convenit asupra unor măsuri specifice care urmează a fi puse în aplicare în cadrul programului Eurostars-2, care vor permite reducerea timpului necesar pentru semnarea contractelor, un grad mai mare de standardizare a regulilor și a procedurilor, o raționalizare a administrării, precum și o sincronizare și o integrare sporită a finanțării. Pentru a consolida programul și a sprijini un număr mai mare de IMM-uri care desfășoară activități intense de cercetare și cu potențial de creștere, statele membre s-au angajat să majoreze în mod substanțial volumul financiar al programului. Acest angajament răspunde cererii în creștere exprimate de IMM-uri de la începutul programului și reflectă capacitatea de absorbție a grupului-țintă al programului Eurostars. Prin urmare, și în scopul de a stimula și de a sprijini în continuare îmbunătățirile menționate mai sus, contribuția financiară a UE ar fi sporită în consecință.

2.3. Rezultatele evaluării *ex-ante* a impactului

În cadrul evaluării *ex-ante* a impactului, s-a concluzionat că opțiunea 3 este opțiunea preferată, având în vedere eficacitatea sa în ceea ce privește realizarea obiectivelor, eficiența și coerența sa în ansamblul criteriilor. Această concluzie este susținută pe deplin de părțile interesate, întrucât 99 % dintre respondenții la o anchetă adresată tuturor reprezentanților la nivel înalt/punctelor de contact naționale în noiembrie 2012 (au răspuns 28 de reprezentanți la nivel înalt ai Eureka și/sau puncte de contact naționale din 22 de țări membre ale Eureka) au considerat opțiunea unui „nou parteneriat consolidat” ca fiind foarte adecvată și capabilă de a avea un impact mai puternic asupra „consolidării competitivității IMM-urilor care desfășoară activități de cercetare”.

În februarie 2012, comitetul de evaluare a impactului a examinat și a aprobat raportul de evaluare a impactului. În avizul său, comitetul a solicitat îmbunătățirea anumitor puncte ale raportului și aceste solicitări au fost luate în considerare. În special, raportul explică mai clar, în prezent, contextul politic, legăturile cu alte inițiative ale UE, problemele rămase și măsurile specifice în vederea abordării lor și permite corelarea lor mai strânsă cu diferitele opțiuni. Obiectivele au fost revizuite astfel încât să ofere o bază solidă pentru măsurarea progreselor realizate de programul Eurostars. În cele din urmă, compararea opțiunilor din punctul de vedere al eficacității, al eficienței și al coerenței a fost îmbunătățită și punctele de vedere ale părților interesate au fost mai bine explicate.

3. ELEMENTELE JURIDICE ALE PROPUNERII

3.1. Temeiul juridic

Propunerea referitoare la programul Eurostars-2 se bazează pe articolul 185 din TFUE, care dispune că Uniunea poate să prevadă participarea Uniunii Europene la programe de cercetare și dezvoltare derulate de mai multe state membre, inclusiv participarea la structurile create pentru executarea acestor programe.

Comunicarea referitoare la Orizont 2020[15] indică faptul că „vor continua și abordările referitoare la parteneriat pe baza articolelor 185 și 187 din tratat”.

Articolul 20 alineatul (2) litera (b) din propunerea de regulament de instituire a Programului-cadru Orizont 2020[16] prevede o serie de criterii privind identificarea parteneriatelor public-public. Programul Eurostars îndeplinește aceste criterii: „documentul de la Budapesta” referitor la Eurostars-2 și aprobat de toate țările membre ale Eureka prevede (a) o definire clară a obiectivelor care trebuie urmărite în conformitate cu obiectivele stabilite de Orizont 2020 și cu obiectivele mai ample ale politicilor Uniunii menționate la punctul 1.1, (b) angajamentele financiare ale țărilor participante, (c) valoarea adăugată a acțiunii la nivelul Uniunii menționată la punctul 3.2 și (d) masa critică, în raport cu dimensiunea și cu numărul programelor naționale vizate.

3.2. Principiul subsidiarității și al proporționalității

Principiul subsidiarității se aplică deoarece propunerea nu intră sub incidența competenței exclusive a Uniunii Europene. Subsidiaritatea este garantată prin faptul că propunerea este bazată pe articolul 185 din TFUE, care prevede în mod explicit participarea Uniunii la programele de cercetare derulate de mai multe state membre și conform căruia toate aspectele operaționale sunt puse în aplicare, dacă este posibil, la nivel național, asigurându-se totodată o abordare coerentă a programului comun la nivel european.

Pe cont propriu, statele membre nu vor putea atinge la un nivel satisfăcător obiectivele propunerii, întrucât programele naționale de cercetare care sprijină IMM-urile care desfășoară activități de cercetare duc lipsa interoperabilității și a compatibilității și doar foarte puține cicluri de programe naționale sunt sincronizate și utilizează o evaluare *inter pares* internațională comună.

Programul Eurostars-2 respectă principiul proporționalității, deoarece statele membre însele vor fi responsabile de punerea în aplicare și de toate aspectele operaționale. Rolul UE se limitează la furnizarea stimulentelor pentru o mai bună coordonare a programelor participante și pentru armonizarea regulilor și a reglementărilor, în beneficiul IMM-urilor interesate de activitățile de C&D transnaționale, precum și la asigurarea sinergiei cu activitățile complementare pertinente din cadrul Orizont 2020.

Valoarea adăugată a acțiunii Uniunii este semnificativă, deoarece implicarea UE va permite crearea unui nou cadru juridic în care finanțările UE și cele naționale vor putea fi regrupate în cadrul unei strategii comune de stimulare a proiectelor de colaborare transnațională în materie de C&D, inițiate și conduse de IMM-uri care desfășoară activități de cercetare. Regruparea resurselor programelor naționale și ale UE permite realizarea unei mase critice datorită căreia dificultățile cu care se confruntă IMM-urile care desfășoară activități de cercetare vor putea fi

---

15 COM(2011) 808 final din 30.11.2011.

16 COM(2011) 809 final din 30.11.2011.

abordate în condiții mai bune. În caz contrar, acest lucru nu ar fi realizabil utilizând structurile existente ale Programului-cadru Orizont 2020 și ale programelor naționale. Contribuția Uniunii este egală cu o treime din contribuțiile statelor participante.

În special, structura organizațională propusă menține sarcina administrativă la un nivel minim, prin faptul că principalele activități administrative sunt efectuate de agențiile naționale aflate sub supravegherea și răspunderea generală a structurii juridice comune create în acest scop.

3.3. Alegerea instrumentului

Instrumentul propus este o decizie a Parlamentului European și a Consiliului bazată pe articolul 185 din TFUE.

3.4. Derogări de la regulile de participare la programul Orizont 2020

Propunerea permite derogări de la o serie de articole, respectiv de la articolul 14 alineatul (5) privind verificarea capacității financiare a solicitantului, de la articolul 16 alineatul (1) privind acordurile de grant, de la articolul 19 alineatele (1) și (5)-(7) privind punerea în aplicare a acțiunii și de la articolele 22-28 privind regulile de finanțare ale acțiunii. Aceste derogări rezultă din repartizarea responsabilităților între secretariatul Eureka și agențiile naționale de finanțare: secretariatul Eureka este responsabil de primirea, distribuirea și monitorizarea contribuției Uniunii Europene direcționate către beneficiari prin intermediul agențiilor naționale de finanțare.

Principalul motiv este acela că IMM-urile, care constituie grupul-țintă specific al programului Eurostars-2, pot fi, în anumite cazuri, mai familiarizate cu regulile bine cunoscute ale programelor de finanțare naționale participante decât cu normele UE. Barierele administrative și juridice aflate în calea participării IMM-urilor la activități transnaționale de cercetare și de inovare sunt, prin urmare, reduse prin aplicarea regulilor naționale de finanțare și prin furnizarea contribuției financiare a Uniunii și a sprijinului public național corespunzător prin intermediul unui singur acord de grant.

Propunerea prevede garanții corespunzătoare pentru a asigura respectarea principiului egalității de tratament și al transparenței prin structura specifică de punere în aplicare atunci când se acordă sprijin financiar unor părți terțe, precum și în vederea protejării intereselor financiare ale Uniunii. Ea prevede, de asemenea, includerea unor dispoziții detaliate în acest scop în cadrul unui acord care urmează să fie încheiat între Uniune și structura specifică de punere în aplicare, inclusiv o presiune puternică în favoarea armonizării și a alinierii rapide și progresive a regulilor programelor naționale.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Fișa financiară legislativă anexată la prezenta decizie expune implicațiile bugetare orientative. Valoarea maximă a contribuției financiare a Uniunii, inclusiv creditele AELS, la programul Eurostars-2 este de 287 de milioane EUR, în prețuri curente, pe durata Programului-cadru Orizont 2020. Contribuțiile se vor înscrie în cadrul următorului obiectiv[17] din partea II – „Poziția de lider în sectorul industrial”:

- „Inovarea în IMM-uri”

[17] Suma este orientativă și va depinde de suma finală pentru DG RTD aferentă provocării/temei menționate mai sus.

Dispozițiile deciziei și ale acordului de delegare care urmează să fie încheiat între Comisie și structura specifică de punere în aplicare trebuie să garanteze că interesele financiare ale UE sunt protejate.

Fișa financiară legislativă anexată la prezenta decizie expune implicațiile bugetare orientative.

5. ELEMENTE OPȚIONALE

5.1. Simplificare

Propunerea prevede simplificarea procedurilor administrative pentru autoritățile publice (ale UE sau naționale), precum și pentru entitățile și persoanele private.

În special, beneficiarii de fonduri pentru cercetare în temeiul noului program comun vor beneficia de un regim de contractare și de plată unic bazat pe reguli naționale cunoscute, fără a fi necesară o raportare separată cu privire la contribuția Uniunii.

UE va avea contacte directe cu structura specifică de punere în aplicare a programului Eurostars-2, care va fi responsabilă de alocarea, de monitorizarea și de raportare în ceea ce privește utilizarea contribuției Uniunii.

5.2. Clauza de reexaminare/de revizuire/privind încetarea de drept a efectelor juridice

Propunerea include o clauză de reexaminare care prevede o reexaminare intermediară după trei ani. Durata totală va fi limitată la șapte ani.

5.3. Spațiul Economic European

Actul propus se referă la un subiect de interes pentru Spațiul Economic European și ar trebui, prin urmare, extins la acesta.

2013/0232 (COD)

Propunere de

DECIZIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ŞI A CONSILIULUI

privind participarea Uniunii la un program de cercetare şi dezvoltare derulat în comun de mai multe state membre pentru a sprijini întreprinderile mici şi mijlocii care desfăşoară activităţi de cercetare

(Text cu relevanţă pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ŞI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene, în special articolul 185 şi articolul 188 al doilea paragraf,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naţionale,

având în vedere avizul Comitetului Economic şi Social European[18],

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

(1) În comunicarea sa intitulată „Europa 2020 — O strategie europeană pentru o creştere inteligentă, durabilă şi favorabilă incluziunii”[19], Comisia subliniază necesitatea creării unor condiţii favorabile investiţiilor în domeniul cunoaşterii şi al inovării pentru a realiza o creştere inteligentă, durabilă şi favorabilă incluziunii în cadrul Uniunii. Atât Parlamentul European, cât şi Consiliul au aprobat această strategie.

(2) Programul-cadru pentru cercetare şi inovare Orizont 2020 (2014-2020), instituit prin Regulamentul (UE) nr. …/2013 al Parlamentului European şi a Consiliului din … 2013[20] (denumit în continuare „Programul-cadru Orizont 2020”), are drept obiectiv obţinerea unui impact mai mare asupra cercetării şi a inovării contribuind la consolidarea parteneriatelor public-public, inclusiv prin participarea Uniunii la programele derulate de mai multe state membre în conformitate cu articolul 185 din tratat.

(3) Prin Decizia nr. 743/2008/CE a Parlamentului European şi a Consiliului din 9 iulie 2008 privind participarea Comunităţii la un program de cercetare şi dezvoltare derulat de mai multe state membre, destinat să sprijine întreprinderile mici şi mijlocii care desfăşoară activităţi de cercetare şi dezvoltare[21], Comunitatea a hotărât să contribuie financiar la Eurostars, un program comun derulat de toate statele membre

---

18 JO C, p. .[avizul CESE].
19 COM(2010) 2020 final din 3 martie 2010.
20 JO … [PC H2020].
21 JO L 201, 30.7.2008, p. 58.

și de cinci țări participante în cadrul Eureka, o inițiativă interguvernamentală înființată în 1985 cu obiectivul de a promova cooperarea în domeniul cercetării industriale.

(4) În aprilie 2012, Comisia a transmis Parlamentului European și Consiliului un raport privind evaluarea intermediară a programului comun Eurostars[22], elaborat de un grup de experți independenți la doi ani de la începutul programului. Conform opiniei generale a experților, programul Eurostars își îndeplinește obiectivele, aduce o valoare adăugată întreprinderilor mici și mijlocii (denumite în continuare „IMM-uri") europene care desfășoară activități de cercetare și ar trebui să continue după 2013. Au fost formulate o serie de recomandări de îmbunătățire care abordează în special necesitatea de a aprofunda integrarea programelor naționale și de a ameliora performanța operațională, pentru a permite o reducere a timpului necesar pentru semnarea contractelor și o mai mare transparență a procedurilor.

(5) Ar trebui să se aplice definiția IMM-urilor prevăzută în Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii[23].

(6) În conformitate cu Decizia 2013/…/UE a Consiliului din … 2013 de instituire a programului specific de punere în aplicare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 (2014-2020)[24], se poate acorda sprijin unei acțiuni bazate pe programul comun Eurostars și care îl reorientează în funcție de elementele identificate în evaluarea sa intermediară.

(7) Programul Eurostars-2 (denumit în continuare „Eurostars-2"), aliniat cu Strategia Europa 2020, cu inițiativa emblematică conexă „O Uniune a inovării"[25] și cu comunicarea „Un parteneriat consolidat al Spațiului european de cercetare pentru excelență și creștere"[26], va avea drept obiectiv sprijinirea IMM-urilor care desfășoară activități de cercetare prin cofinanțarea proiectelor lor de cercetare orientate către piață în orice domeniu. Ca atare și în combinație cu activitățile din cadrul obiectivului „Tehnologii de vârf și generice" stabilit în Programul-cadru Orizont 2020, el va contribui la obiectivele părții intitulate „Poziția de lider în sectorul industrial" din acest program, în vederea accelerării dezvoltării tehnologiilor și a inovațiilor care vor susține întreprinderile de mâine și vor ajuta IMM-urile europene inovatoare să devină actori majori pe piața mondială. În cadrul îmbunătățirilor introduse în raport cu programul Eurostars precedent, programul Eurostars-2 ar trebui să vizeze reducerea timpului necesar pentru acordarea granturilor, o integrare mai puternică și o administrare mai flexibilă, mai transparentă și mai eficientă, în beneficiul final al IMM-urilor care desfășoară activități de cercetare.

(8) Conferința ministerială Eureka desfășurată la 22 iunie 2012 la Budapesta a aprobat o viziune strategică pentru Eurostars-2 (denumită în continuare „documentul de la Budapesta"). Miniștrii s-au angajat să sprijine continuarea programului comun Eurostars după încheierea sa, în 2013, pe parcursul perioadei acoperite de Programul-cadru Orizont 2020. Acest sprijin va lua forma unui parteneriat consolidat,

---

22 COM(2011) 186 din 8 aprilie 2011.
23 JO L 124, 20.5.2003, p. 36.
24 JO … [PS H2020].
25 COM(2010) 546 final din 6 octombrie 2010.
26 COM(2012) 392 final din 17 iulie 2012.

ținând cont de recomandările formulate în urma evaluării intermediare a programului comun Eurostars. Documentul de la Budapesta stabilește două obiective principale pentru Eurostars-2: în primul rând, un obiectiv axat pe structură, pentru a aprofunda sincronizarea și alinierea programelor naționale de cercetare în domeniul finanțării, care constituie un element central pentru realizarea Spațiului european de cercetare de către țările membre; în al doilea rând, un obiectiv referitor la conținut, pentru a sprijini IMM-urile care desfășoară activități de cercetare și care participă la proiecte de cercetare și de inovare transnaționale. Documentul de la Budapesta invită Uniunea să participe la program.

(9) Statele participante au intenția de a contribui la punerea în aplicare a programului Eurostars-2 în perioada acoperită de acest program (2014-2024).

(10) Ar trebui stabilit un plafon pentru contribuția financiară a Uniunii la programul Eurostars-2 pe durata Programului-cadru Orizont 2020. În limita plafonului specificat, contribuția Uniunii ar trebui să fie egală cu o treime din contribuția statelor participante, cu scopul de a asigura masa critică necesară pentru a răspunde cererii din partea proiectelor care merită sprijin financiar, de a obține un efect de pârghie important și de a garanta o integrare mai aprofundată a programelor naționale de cercetare ale statelor participante.

(11) În conformitate cu obiectivele Programului-cadru Orizont 2020, orice stat membru și orice țară asociată la Programul-cadru Orizont 2020 ar trebui să aibă dreptul de a participa la Eurostars-2.

(12) Contribuția financiară a Uniunii ar trebui acordată sub rezerva angajamentelor oficiale din partea statelor participante de a contribui la punerea în aplicare a Eurostars-2 și a respectării acestor angajamente. Sprijinul financiar acordat în temeiul programului Eurostars-2 ar trebui să ia, în principal, forma unor granturi pentru proiectele selectate în urma cererilor de propuneri lansate în cadrul Eurostars-2. Pentru a îndeplini obiectivele programului Eurostars-2, statele participante garantează o contribuție financiară suficientă pentru a finanța un număr rezonabil de propuneri selectate prin intermediul fiecărei cereri.

(13) Punerea în aplicare în comun a programului Eurostars-2 necesită o structură de punere în aplicare. Statele participante au convenit cu privire la desemnarea secretariatului Eureka drept structură de punere în aplicare pentru Eurostars-2. Secretariatul Eureka este o asociație internațională fără scop lucrativ înființată în temeiul legislației belgiene și, începând cu 2008, este responsabil de punerea în aplicare a programului Eurostars. Rolul său depășește domeniul de aplicare al programului Eurostars, întrucât este în același timp secretariatul inițiativei Eureka și dispune de propria sa guvernanță legată de gestionarea proiectelor Eureka în afara programului Eurostars. Uniunea, reprezentată de către Comisie, este unul dintre membrii fondatori ai inițiativei Eureka și un membru cu drepturi depline al asociației secretariatului Eureka.

(14) Pentru a îndeplini obiectivele programului Eurostars-2, secretariatul Eureka ar trebui să fie responsabil de organizarea de cereri de propuneri, de verificarea criteriilor de eligibilitate, de evaluarea *inter pares* și de selectarea și monitorizarea proiectelor, precum și de alocarea contribuției Uniunii. Evaluarea propunerilor ar trebui să fie realizată la nivel central, de către experți externi independenți, sub responsabilitatea secretariatului Eureka, în urma cererilor de propuneri. Clasamentul stabilit al proiectelor ar trebui să fie obligatoriu pentru statele participante în ceea ce privește alocarea finanțării provenind din contribuția financiară a Uniunii și din contribuția statelor participante.

(15) În ansamblu, programul ar trebui să demonstreze o evoluție clară către o aliniere și o sincronizare sporită a programelor naționale de cercetare și de inovare, în calitate de veritabil program comun caracterizat printr-o sincronizare științifică, administrativă și financiară mai puternică. O integrare științifică mai puternică ar trebui realizată prin definirea și punerea în aplicare în comun a activităților și ar trebui să garanteze excelența și impactul ridicat al proiectelor selectate. Integrarea administrativă ar trebui să asigure îmbunătățirea continuă a excelenței operaționale și a sistemului de responsabilitate al programului. O mai mare integrare financiară ar trebui să se bazeze pe o contribuție financiară adecvată, globală și anuală, a statelor participante la programul Eurostars-2 și pe un grad ridicat de sincronizare națională. Acest obiectiv ar trebui atins prin armonizarea progresivă a regulilor naționale privind finanțarea.

(16) Contribuția financiară a Uniunii ar trebui să fie administrată în conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare și cu normele privind gestiunea indirectă prevăzute în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 din 25 octombrie 2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii[27] și în Regulamentul delegat (UE) nr. 1268/2012 al Comisiei din 29 octombrie 2012 privind normele de aplicare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012[28].

(17) În scopul de a proteja interesele financiare ale Uniunii, Comisia ar trebui să aibă dreptul de a reduce, de a suspenda sau de a înceta contribuția financiară a Uniunii în cazul în care programul Eurostars-2 este pus în aplicare în mod necorespunzător, parțial sau cu întârziere ori în cazul în care statele participante nu contribuie sau contribuie parțial ori cu întârziere la finanțarea programului Eurostars-2. Aceste drepturi ar trebui prevăzute în acordul de delegare care urmează să fie încheiat între Uniune și secretariatul Eureka.

(18) Participarea la acțiunile indirecte finanțate de programul Eurostars-2 se află sub incidența Regulamentului (UE) nr. …/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din …2013 de stabilire a normelor de participare și difuzare referitoare la Programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 (2014-2020)[29]. Totuși, având în vedere necesitățile operaționale specifice ale programului Eurostars-2, este necesar să se prevadă derogări de la respectivul regulament, în conformitate cu articolul 1 alineatul (3) din acesta [Norme de participare și difuzare în cadrul Orizont 2020].

(19) Pentru a facilita participarea IMM-urilor care sunt mai obișnuite cu canalele naționale și care, în caz contrar, ar desfășura activități de cercetare doar în interiorul frontierelor lor naționale, contribuția financiară a programului Eurostars-2 ar trebui să fie acordată în conformitate cu regulile bine cunoscute ale programelor naționale și să fie pusă în aplicare prin intermediul unui acord de finanțare administrat direct de autoritățile naționale, combinând finanțarea din partea Uniunii cu finanțarea națională corespunzătoare. Prin urmare, ar trebui să se deroge de la articolul 14 alineatul (5), de la articolul 16 alineatul (1), de la articolul 19 alineatele (1) și (5)-(7) și de la articolele 22-28 din Regulamentul (UE) nr. … [Norme de participare și difuzare în cadrul Orizont 2020].

---

27 JO L 298, 26.10.2012, p. 1.

28 JO L362, 31.12.2012, p.1.

29 JO … [norme de participare H2020].

(20) Auditurile beneficiarilor de fonduri ale Uniunii acordate în temeiul programului Eurostars-2 ar trebui realizate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. …/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din … 2013 [Programul-cadru Orizont 2020].

(21) Interesele financiare ale Uniunii ar trebui să fie protejate prin măsuri proporționale pe tot parcursul ciclului de cheltuieli, inclusiv prin prevenirea, depistarea și investigarea neregulilor, prin recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit sau incorect utilizate și, dacă este cazul, prin sancțiuni administrative și financiare în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012.

(22) Comisia ar trebui să efectueze o evaluare intermediară care să vizeze în special calitatea și eficiența programului Eurostars-2 și progresele înregistrate către atingerea obiectivelor stabilite, precum și o evaluare finală și ar trebui să redacteze un raport cu privire la aceste evaluări.

(23) La cererea Comisiei, secretariatul Eureka și statele participante ar trebui să prezinte toate informațiile care îi sunt necesare Comisiei pentru includerea în rapoartele privind evaluarea programului Eurostars-2.

(24) Deoarece obiectivele prezentei decizii, și anume de a sprijini activitățile de cercetare transnaționale realizate de IMM-urile care desfășoară activități intense de cercetare și de a contribui la integrarea, alinierea și sincronizarea programelor naționale de finanțare a cercetării, nu pot fi realizate într-o măsură suficientă doar de către statele membre din cauza lipsei dimensiunii transnaționale și a complementarității și interoperabilității programelor naționale și pot fi, prin urmare, având în vedere amploarea și impactul acțiunii, realizate mai bine la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este stabilit la articolul respectiv, prezenta decizie nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestor obiective,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Obiect

Prezenta decizie stabilește regulile privind participarea Uniunii la al doilea program de cercetare și dezvoltare derulat în comun de mai multe state membre, destinat să sprijine întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) care desfășoară activități de cercetare (denumit în continuare „Eurostars-2”) și condițiile acestei participări.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei decizii, se aplică următoarele definiții:

(1) „IMM-uri” înseamnă microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii, astfel cum sunt definite în Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei, versiunea din 6 mai 2003;

(2) O „IMM care desfășoară activități de cercetare” este o IMM care reinvestește cel puțin 10 % din cifra sa de afaceri în activități de cercetare și de dezvoltare sau care le dedică cel puțin 10 % din echivalentele sale normă întreagă.

Articolul 3

Obiective

Eurostars-2 vizează următoarele obiective:

(1) promovarea activităților de cercetare care îndeplinesc următoarele condiții:

(a) activitățile sunt desfășurate de IMM-uri care desfășoară activități de cercetare, prin colaborare transnațională între ele sau cu alți actori din lanțul inovării (de exemplu, universități, organizații de cercetare);

(b) rezultatele activităților ar trebui să fie introduse pe piață în termen de doi ani de la finalizarea unei activități;

(2) sporirea accesibilității, a eficienței și a eficacității finanțării publice pentru IMM-urile din Europa prin alinierea, armonizarea și sincronizarea mecanismelor de finanțare naționale ale statelor participante;

(3) promovarea participării IMM-urilor fără experiență prealabilă în cercetarea transnațională.

Articolul 4

Participarea la Eurostars-2

1. Uniunea participă la programul Eurostars-2, derulat în comun de Belgia, Bulgaria, Republica Cehă, Danemarca, Germania, Estonia, Irlanda, Grecia, Spania, Franța, Croația, Italia, Cipru, Letonia, Lituania, Luxemburg, Ungaria, Malta, Țările de Jos, Austria, Polonia, Portugalia, România, Slovenia, Slovacia, Finlanda, Suedia și Regatul Unit, precum și de Islanda, Israel, Norvegia, Elveția și Turcia (denumite în continuare „statele participante”), în conformitate cu condițiile stabilite în prezenta decizie.

2. Orice alt stat membru și orice altă țară asociată la Programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 (2014-2020), instituit prin Regulamentul (UE) nr. …/2013 (denumit în continuare „Programul-cadru Orizont 2020”), poate participa la Eurostars-2, cu condiția îndeplinirii condițiilor stabilite la articolul 6 alineatul (1) litera (c) din prezenta decizie. Statele membre și țările asociate care îndeplinesc această condiție sunt considerate state participante în sensul prezentei decizii.

Articolul 5

Contribuția financiară a Uniunii

1. Valoarea maximă a contribuției financiare a Uniunii, inclusiv creditele AELS, la programul Eurostars-2 este de 287 de milioane EUR[30]. Contribuția este plătită din creditele prevăzute în bugetul general al Uniunii pentru părțile relevante ale programului specific de punere în aplicare a Programului-cadru Orizont 2020, instituit prin Decizia … /2013/UE în conformitate cu articolul 58 alineatul (1) litera

[30] Suma este orientativă și va depinde de suma finală convenită pentru DG Cercetare și inovare și pentru obiectivul „Inovarea în IMM-uri” din partea 2 – Poziția de lider în sectorul industrial, care va fi în cele din urmă aprobată de către autoritatea bugetară în versiunea finală a fișei financiare legislative.

(c) punctul (vi) și cu articolele 60 și 61 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012.

2. Contribuția Uniunii este egală cu o treime din contribuțiile statelor participante menționate la articolul 7 alineatul (1) litera (a) și nu poate depăși suma maximă prevăzută la alineatul (1). Ea acoperă costurile administrative și operaționale.

3. Proporția maximă a contribuției financiare a Uniunii care poate fi utilizată pentru a contribui la costurile administrative ale Eurostars-2 este de 2 %. Statele participante își asumă toate celelalte costuri administrative necesare pentru punerea în aplicare a programului Eurostars-2.

Articolul 6

Condițiile aplicabile contribuției financiare a Uniunii

1. Contribuția financiară a Uniunii este condiționată de cele ce urmează:

   (a) demonstrarea de către statele participante a faptului că au instituit programul Eurostars-2 în conformitate cu obiectivele stabilite la articolul 3;

   (b) desemnarea, de către statele participante sau organizațiile desemnate de statele participante, a secretariatului Eureka AISBL (denumit în continuare „secretariatul Eureka") ca structură responsabilă de punerea în aplicare a programului Eurostars-2 și de primirea, alocarea și monitorizarea contribuției financiare a Uniunii;

   (c) angajamentul fiecărui stat participant de a contribui la finanțarea programului Eurostars-2;

   (d) demonstrarea de către secretariatul Eureka a capacității sale de a pune în aplicare programul Eurostars-2, inclusiv de a primi, de a aloca și de a monitoriza contribuția financiară a Uniunii, în cadrul gestiunii indirecte a bugetului Uniunii în conformitate cu articolele 58, 60 și 61 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012;

   (e) instituirea unui model de guvernanță pentru Eurostars-2, în conformitate cu anexa II.

2. În cursul punerii în aplicare a programului Eurostars-2, contribuția Uniunii este condiționată, de asemenea, de:

   (a) punerea în aplicare de către secretariatul Eureka a obiectivelor programului Eurostars-2 stabilite la articolul 3 și a activităților prevăzute în anexa I, în conformitate cu normele de participare și difuzare menționate la articolul 8; (b) menținerea unui model de guvernanță adecvat și eficient în conformitate cu anexa II;

   (c) respectarea de către secretariatul Eureka a cerințelor de raportare prevăzute la articolul 60 alineatul (5) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012;

   (d) plata efectivă de către statele participante a contribuției financiare către toți participanții la proiectele Eurostars-2 selectate pentru finanțare în urma cererilor de propuneri lansate în cadrul Eurostars-2, cu respectarea angajamentelor menționate la alineatul (1) litera (c);

(e) alocarea fondurilor provenind din bugetele naționale pentru proiectele Eurostars-2 și a contribuției financiare a Uniunii în conformitate cu clasamentul proiectelor;

(f) demonstrarea unei evoluții clare în ceea ce privește integrarea științifică, administrativă și financiară, prin stabilirea unor obiective și a unor etape de referință privind performanța operațională minimă pentru punerea în aplicare a programului Eurostars-2.

Articolul 7

Contribuția statelor participante

1. Contribuția statelor participante este compusă din următoarele contribuții financiare:

(a) cofinanțarea proiectelor Eurostars-2 selectate, în principal prin intermediul granturilor;

(b) contribuția financiară la costurile administrative ale programului Eurostars-2 care nu sunt acoperite de contribuția Uniunii prevăzută la articolul 5 alineatul (3).

2. Fiecare stat participant desemnează un organism național de finanțare pentru a administra sprijinul financiar acordat participanților naționali la programul Eurostars-2 în conformitate cu articolul 8.

Articolul 8

Norme de participare și difuzare

1. În sensul Regulamentului (UE) nr. … [Norme de participare și difuzare în cadrul Orizont 2020], secretariatul Eureka este considerat un organism de finanțare.

2. Prin derogare de la articolul 14 alineatul (5) din Regulamentul (UE) nr. … [Norme de participare și difuzare în cadrul Orizont 2020], secretariatul Eureka analizează capacitatea financiară a tuturor solicitanților.

3. Prin derogare de la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. … [Norme de participare și difuzare în cadrul Orizont 2020], acordurile de grant încheiate cu beneficiarii acțiunii indirecte sunt semnate de organismele naționale de finanțare în cauză.

4. Prin derogare de la articolul 19 alineatele (1) și (5)-(7) și de la articolele 22-28 din Regulamentul (UE) nr. … [Norme de participare și difuzare în cadrul Orizont 2020], regulile privind finanțarea ale programelor naționale participante se aplică granturilor administrate de organismele naționale de finanțare.

Articolul 9

Punerea în aplicare a Eurostars-2

1. Programul Eurostars-2 este pus în aplicare pe baza unor planuri de lucru anuale.

2. Eurostars-2 furnizează sprijin financiar participanților în principal sub formă de granturi, în urma cererilor de propuneri.

Articolul 10

Acorduri între Uniune și secretariatul Eureka

1. Sub rezerva unei evaluări *ex-ante* favorabile a secretariatului Eureka în conformitate cu articolul 61 alineatul (1) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, Comisia, în numele Uniunii, încheie un acord de delegare și acorduri de transfer anual de fonduri cu secretariatul Eureka.

2. Acordul de delegare menționat la alineatul (1) se încheie în conformitate cu articolul 58 alineatul (3) și cu articolele 60 și 61 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, precum și cu articolul 40 din Regulamentul delegat (UE) nr. 1268/2012. El include, de asemenea, următoarele elemente:

   (a) condițiile aplicabile secretariatului Eureka în ceea ce privește indicatorii de performanță stabiliți în anexa II la Decizia (UE) nr. … [Programul specific de punere în aplicare a Programului-cadru Orizont 2020];

   (b) condițiile aplicabile participării secretariatului Eureka la monitorizarea menționată în anexa III la Decizia (UE) nr. … [Programul specific de punere în aplicare a Programului-cadru Orizont 2020];

   (c) indicatorii de performanță specifici legați de funcționarea secretariatului Eureka;

   (d) condițiile aplicabile secretariatului Eureka în ceea ce privește furnizarea de informații privind costurile administrative și de cifre detaliate privind punerea în aplicare a programului Eurostars-2;

   (e) dispozițiile referitoare la furnizarea datelor necesare astfel încât Comisia să își poată îndeplini obligațiile în materie de difuzare și de informare;

   (f) obligația secretariatului Eureka de a semna acorduri bilaterale cu organismele naționale de finanțare înainte de orice transfer al contribuției financiare a Uniunii, stabilind obiectivele și etapele de referință privind performanța operațională minimă pentru punerea în aplicare a programului Eurostars-2.

Articolul 11

Încetarea, reducerea sau suspendarea contribuției financiare a Uniunii

1. Dacă Eurostars-2 nu este pus în aplicare sau este pus în aplicare în mod necorespunzător, parțial sau cu întârziere, Comisia poate să înceteze contribuția financiară a Uniunii, să o reducă proporțional sau să o suspende în funcție de punerea în aplicare efectivă a programului Eurostars-2.

2. Dacă statele participante nu contribuie sau contribuie parțial ori cu întârziere la finanțarea programului Eurostars-2, Comisia poate să înceteze contribuția financiară a Uniunii, să o reducă proporțional sau să o suspende, ținând cont de valoarea fondurilor alocate de către statele participante pentru punerea în aplicare a programului Eurostars-2.

Articolul 12

Audituri ex-post

1. Secretariatul Eureka se asigură că auditurile *ex-post* ale cheltuielilor legate de acțiunile indirecte sunt efectuate de către organismele naționale de finanțare

competente în conformitate cu articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. … [Programul-cadru Orizont 2020].

2. Comisia poate decide să efectueze ea însăși auditurile menționate la alineatul (1).

Articolul 13

Protejarea intereselor financiare ale Uniunii

1. Comisia ia măsurile adecvate pentru a se asigura că, atunci când acțiunile finanțate în temeiul prezentei decizii sunt puse în aplicare, interesele financiare ale Uniunii Europene sunt protejate prin aplicarea de măsuri preventive împotriva fraudei, a corupției și a oricăror altor activități ilegale, prin verificări eficace și, dacă se descoperă nereguli, prin recuperarea sumelor plătite în mod necuvenit și, dacă este cazul, prin aplicarea de sancțiuni administrative și financiare eficace, proporționale și disuasive.

2. Secretariatul Eureka acordă personalului Comisiei, altor persoane autorizate de aceasta și Curții de Conturi acces la locațiile și la incintele sale, precum și la toate informațiile necesare pentru efectuarea auditurilor lor, inclusiv la informațiile în format electronic.

3. Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) poate efectua anchete, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, în conformitate cu dispozițiile și cu procedurile prevăzute în Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului[31] și în Regulamentul (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului[32], în vederea stabilirii existenței eventuale a unei fraude, a unui act de corupție sau a oricărei alte activități ilegale care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii în cadrul unui acord, al unei decizii sau al unui contract finanțat în temeiul prezentei decizii.

4. Contractele, acordurile de grant și deciziile de grant care rezultă din punerea în aplicare a prezentei decizii conțin dispoziții care abilitează în mod expres Comisia, Curtea de Conturi, OLAF și secretariatul Eureka să efectueze astfel de audituri și anchete, în conformitate cu competențele lor respective.

5. În cadrul punerii în aplicare a programului Eurostars-2, statele participante adoptă măsurile legislative, de reglementare, administrative sau de altă natură, necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii, în special pentru a garanta recuperarea integrală a sumelor eventuale datorate Uniunii în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 și cu Regulamentul delegat (UE) nr. 1268/2012.

Articolul 14

Comunicarea informațiilor

1. La cererea Comisiei, secretariatul Eureka transmite informațiile necesare pentru elaborarea rapoartelor menționate la articolul 15.

---

31 JO L 292, 15.11.1996, p. 2.

32 JO L 136, 31.5.1999, p. 1.

2. Statele participante transmit Comisiei, prin intermediul secretariatului Eureka, orice informații solicitate de Parlamentul European, de Consiliu sau de Curtea de Conturi privind gestionarea financiară a programului Eurostars-2.

3. Comisia include informațiile menționate la alineatul (2) în rapoartele menționate la articolul 15.

Articolul 15

Evaluare

1. Până la data de 31 decembrie 2017, Comisia efectuează o evaluare intermediară a programului Eurostars-2. Comisia întocmește un raport cu privire la evaluarea respectivă care include concluziile evaluării și observațiile sale. Comisia transmite raportul respectiv Parlamentului European și Consiliului până la data de 30 iunie 2018.

2. La sfârșitul participării Uniunii la Eurostars-2, dar nu mai târziu de 31 decembrie 2022, Comisia realizează o evaluare finală a programului Eurostars-2. Comisia întocmește un raport cu privire la evaluarea respectivă, care include rezultatele acestei evaluări. Comisia transmite raportul respectiv Parlamentului European și Consiliului.

Articolul 16

Intrarea în vigoare

Prezenta decizie intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 17

Destinatari

Prezenta decizie se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European,	*Pentru Consiliu*
Președintele	*Președintele*

ANEXA I

PUNEREA ÎN APLICARE

1. Secretariatul Eureka organizează în permanență cereri de propuneri deschise, cu date-limită pentru atribuirea sprijinului financiar către acțiuni indirecte.

2. Candidații transmit proiectele de propuneri către secretariatul Eureka, care joacă rolul de ghișeu unic.

3. După închiderea unei cereri de propuneri, secretariatul Eureka efectuează o verificare a eligibilității la nivel central, pe baza criteriilor de eligibilitate stabilite în planul de lucru anual. Statele participante nu pot adăuga niciun alt criteriu de eligibilitate.

4. Secretariatul Eureka analizează capacitatea financiară a participanților pe baza unor reguli comune, clare și transparente.

5. Propunerile eligibile sunt evaluate la nivel central și sunt clasificate de un grup de experți externi independenți în conformitate cu criteriile stabilite la articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. … [Norme de participare și difuzare în cadrul Orizont 2020], pe baza unor proceduri transparente.

6. Secretariatul Eureka asigură o procedură de revizuire a evaluării în conformitate cu articolul 15 din Regulamentul nr. … [Norme de participare și difuzare în cadrul Orizont 2020].

7. Clasamentul, aprobat în ansamblul său de grupul la nivel înalt Eurostars-2 menționat în anexa II, este obligatoriu în ceea ce privește alocarea fondurilor din bugetele naționale pentru proiectele Eurostars-2.

8. După aprobarea clasamentului, fiecare stat participant finanțează participanții săi naționali la proiectele selectate pentru finanțare prin intermediul organismului național de finanțare desemnat și depune toate eforturile pentru a garanta că sunt finanțate primele 50 de proiecte din vârful clasamentului și cel puțin 50–75 % dintre proiectele situate peste praguri. Contribuția financiară acordată participanților este calculată în conformitate cu regulile privind finanțarea ale programului național al statului participant la Eurostars-2. Contribuția financiară a Uniunii este transferată de secretariatul Eureka către organismele naționale de finanțare cu condiția ca acestea din urmă să își fi achitat propria contribuție financiară la proiecte.

9. Toți participanții eligibili la proiectele selectate la nivel central beneficiază de finanțare. Acordarea sprijinului financiar de către organismele naționale de finanțare participanților la proiect selecționați la nivel central respectă principiile egalității de tratament, transparenței și cofinanțării.

10. Secretariatul Eureka este responsabil de evaluarea propunerilor, de informarea organismelor naționale de finanțare, de coordonarea proceselor de sincronizare, de monitorizarea proiectelor prin intermediul rapoartelor cu privire la proiecte și al auditurilor efectuate de organismele naționale de finanțare, precum și de raportarea către Comisie pentru a asigura un termen scurt pentru acordarea granturilor. De asemenea, el ia măsuri adecvate pentru a încuraja recunoașterea contribuției Uniunii la programul Eurostars-2, atât la programul propriu-zis, cât și la proiectele individuale. El promovează o vizibilitate corespunzătoare a acestei contribuții prin utilizarea logo-ului programului Orizont 2020 în toate materialele publicate, inclusiv în publicațiile tipărite și în cele electronice, referitoare la Eurostars-2.

11. Secretariatul Eureka încheie acorduri bilaterale Eurostars-2 cu organismele naționale de finanțare. Acordurile bilaterale Eurostars-2 stabilesc responsabilitățile părților contractante în conformitate cu regulile, cu obiectivele și cu modalitățile de punere în aplicare ale Eurostars-2. Acordurile bilaterale Eurostars-2 includ regulile care reglementează transferul contribuției Uniunii și obiectivele operaționale minime, precum și etapele intermediare de referință pentru aprofundarea integrării și îmbunătățirea sincronizării programelor naționale, inclusiv reducerea duratei procedurii de acordare a granturilor în conformitate cu [Norme de participare și cu][Regulamentul financiar]. Aceste obiective și etape sunt stabilite de grupul la nivel înalt Eurostars-2 în consultare cu Comisia Europeană. Semnarea acordului bilateral Eurostars-2 și conformitatea cu obiectivele operaționale și cu etapele de referință este o condiție prealabilă pentru ca organismele naționale de finanțare să beneficieze de contribuția Uniunii.

12. De asemenea, în rândul statelor participante se organizează activități de colaborare în rețea și schimburi de bune practici pentru a promova o integrare mai puternică la nivel științific, administrativ și financiar.

13. Alte activități includ, de asemenea, brokerajul, activitățile de promovare a programului și de colaborare în rețea cu alte părți interesate (investitori, actori din domeniul cercetării și inovării, intermediari), în special pentru a extinde participarea beneficiarilor din toate statele participante și pentru a implica IMM-urile care nu au o experiență prealabilă în materie de proiecte de cercetare transnațională.

ANEXA II

GUVERNANȚA PROGRAMULUI EUROSTARS-2

1. Secretariatul Eureka gestionează programul Eurostars-2. Secretariatul Eureka este o asociație internațională fără scop lucrativ înființată în 1997, în temeiul dreptului belgian (Aisbl), de țările membre ale Eureka și de Uniunea Europeană, reprezentată de Comisie.

Șeful secretariatului Eureka, în calitate de reprezentant legal al secretariatului Eureka, este responsabil de punerea în aplicare a programului Eurostars-2 prin intermediul următoarelor elemente:

(a) pregătirea bugetului anual pentru cererile de propuneri, organizarea la nivel central a cererilor comune de propuneri și primirea propunerilor în calitate de ghișeu unic; organizarea centrală a eligibilității și a evaluării propunerilor, conform criteriilor comune de eligibilitate și de evaluare, organizarea centrală a selecției propunerilor în vederea finanțării, precum și monitorizarea proiectului; primirea, alocarea și monitorizarea contribuției Uniunii;

(b) colectarea informațiilor necesare din partea organismelor naționale de finanțare pentru transferul contribuției Uniunii;

(c) promovarea programului Eurostars-2;

(d) activitatea de raportare către grupul la nivel înalt Eurostars-2 și către Comisie privind Eurostars-2, inclusiv în ceea ce privește evoluția spre o integrare mai aprofundată;

(e) informarea rețelei Eureka cu privire la activitățile programului Eurostars-2;

(f) semnarea acordului de delegare cu Comisia, a acordurilor bilaterale cu organismele naționale de finanțare și a contractelor cu experții care evaluează cererile de participare la programul Eurostars-2;

(g) adoptarea planului de lucru anual al Eurostars-2 în urma acordului prealabil al grupului la nivel înalt Eurostars-2 și al Comisiei.

2. Grupul la nivel înalt Eurostars-2, compus din reprezentanți naționali ai grupului la nivel înalt Eureka al statelor participante la programul Eurostars-2, supraveghează acțiunile secretariatului Eureka în ceea ce privește Eurostars-2 cu ajutorul următoarelor mijloace:

(a) supravegherea punerii în aplicare a programului Eurostars-2;

(b) numirea membrilor Grupului consultativ Eurostars-2 (denumit în continuare „GCE”);

(c) aprobarea planului de lucru anual;

(d) aprobarea clasamentului proiectelor Eurostars-2 care urmează să fie finanțate și luarea deciziei de atribuire.

Uniunea, reprezentată de Comisie, are statutul de observator în cadrul grupului la nivel înalt Eurostars-2. Comisia este invitată să participe la reuniuni, primește toate documentele reuniunilor și poate participa la discuții.

Orice altă țară membră a Eureka și care nu participă la programul Eurostars-2 are dreptul de a trimite reprezentanți la reuniunile grupului la nivel înalt Eurostars-2, în calitate de observatori.

3. GCE este compus din coordonatori naționali pentru proiectele Eureka (persoane din guvernul național sau din agenția responsabilă de aspectul operațional al gestionării Eureka/Eurostars și de promovarea programului Eurostars-2 în țările participante) din țările participante. Comisia are dreptul să trimită reprezentanți la reuniunile GCE, în calitate de observatori. Reuniunile GCE sunt prezidate de secretariatul Eureka.

GCE informează secretariatul Eureka, precum și grupul la nivel înalt Eurostars-2 cu privire la modalitățile de punere în aplicare a programului Eurostars-2.

4. Organismul național de finanțare este responsabil de acordarea sprijinului financiar participanților naționali.

FIȘĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

1.1. Titlul propunerii/inițiativei

1.2. Domeniul (domeniile) de politică în cauză în structura ABM/ABB

1.3. Tipul propunerii/inițiativei

1.4. Obiective

1.5. Motivul (motivele) propunerii/inițiativei

1.6. Durata acțiunii și impactul financiar al acesteia

1.7. Tipul (tipurile) de gestionare preconizat(e)

2. MĂSURI DE GESTIONARE

2.1. Dispoziții în materie de monitorizare și raportare

2.2. Sistemul de gestiune și control

2.3. Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia bugetară (liniile bugetare) afectată (afectate)

3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor

3.2.1. Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor

3.2.2. Impactul estimat asupra creditelor operaționale

3.2.3. Impactul estimat asupra creditelor cu caracter administrativ

3.2.4. Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual actual

3.2.5. Participarea terților la finanțare

3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

FIȘĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

1.1. Titlul propunerii/inițiativei

Participarea Uniunii la un program de cercetare și dezvoltare derulat în comun de mai multe state membre pentru a sprijini întreprinderile mici și mijlocii care desfășoară activități de cercetare

1.2. Domeniul (domeniile) de politică vizat(e) în structura ABM/ABB[33]

Cercetare și dezvoltare tehnologică:

ORIZONT 2020 (H2020) — Poziția de lider în sectorul industrial — Inovarea în IMM-uri

1.3. Tipul propunerii/inițiativei

☐ Propunere/inițiativă care se referă la **o acțiune nouă**

☐ Propunere/inițiativă care se referă la **o acțiune nouă ca urmare a unui proiect-pilot/a unei acțiuni pregătitoare**[34]

☒ Propunere/inițiativă care se referă la **prelungirea unei acțiuni existente**

☐ Propunere/inițiativă care se referă la **o acțiune reorientată către o acțiune nouă**

1.4. Obiective

1.4.1. Obiectiv(e) strategic(e) multianual(e) al(e) Comisiei vizat(e) de propunere/inițiativă

Obiectivul general al prezentei propuneri legislative este de a stimula creșterea economică europeană și crearea de locuri de muncă prin creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) care desfășoară activități de cercetare, contribuind astfel la Strategia Europa 2020.

Acesta se va realiza prin :

(1) promovarea activităților de cercetare transnaționale orientate către piață, fără restricții tematice, efectuate de IMM-urile care desfășoară activități de cercetare, care conduc la lansarea pe piață a unor produse, procese și servicii noi sau îmbunătățite;

(2) contribuția la realizarea Spațiului european de cercetare și la creșterea accesibilității, eficienței și eficacității finanțării publice pentru IMM-urile care desfășoară activități de cercetare în Europa, prin alinierea, armonizarea și sincronizarea mecanismelor de finanțare naționale.

1.4.2. Obiectiv(e) specific(e) și activitatea (activitățile) ABM/ABB în cauză

Obiectivul specific nr. 3.1 privind inovarea în întreprinderile mici și mijlocii

Obiectivul specific privind „inovarea în întreprinderile mici și mijlocii” în cadrul priorității „Poziția de lider în sectorul industrial” este stimularea creșterii prin sporirea nivelului de inovare în IMM-uri, acoperind nevoile lor diverse în materie de inovare pe parcursul

[33] ABM: gestionarea pe activități – ABB: întocmirea bugetului pe activități.

[34] Astfel cum sunt menționate la articolul 49 alineatul (6) litera (a) sau (b) din Regulamentul financiar.

întregului ciclu de inovare pentru toate tipurile de inovații, favorizând astfel crearea mai multor IMM-uri cu creștere rapidă și care sunt active pe plan internațional.

Programul comun Eurostars-2 va îmbina sursele de finanțare ale Uniunii cu cele naționale și private pentru a sprijini cercetarea orientată către piață, realizată în cadrul unor proiecte transnaționale inițiate și conduse de IMM-uri care desfășoară activități de cercetare.

Obiectivul asociat cu acest obiectiv specific este instituirea și funcționarea programului Eurostars-2, având drept rezultat principal realizarea unor proiecte de cercetare și dezvoltare conduse de IMM-urile care desfășoară activități de cercetare.

Activitatea ABM/ABB în cauză: 08 - Cercetare și inovare.

1.4.3. Rezultatul (rezultatele) și impactul preconizate

A se preciza efectele pe care propunerea/inițiativa ar trebui să le aibă asupra beneficiarilor vizați/grupurilor vizate.

Întreprinderile care participă la proiectele Eurostars ar trebui să fie în măsură să dezvolte noi produse, procese și servicii, precum și să își consolideze în mod semnificativ poziția concurențială pe piața europeană și mondială.

Impactul preconizat (calculat, în medie, la trei ani de la sfârșitul proiectelor Eurostars) este reprezentat de o creștere cu 10 milioane EUR a cifrei de afaceri pentru fiecare 1 milion EUR provenit din fonduri publice, de crearea a 25 de locuri de muncă, în medie, pentru fiecare 1 milion EUR provenit din fonduri publice și de lansarea pe piață a 3 produse, procese sau servicii noi sau îmbunătățite.

1.4.4. Indicatori de rezultat și de impact

A se preciza indicatorii care permit monitorizarea punerii în aplicare a propunerii/inițiativei.

Indicatorii de rezultat și de impact stabiliți în Programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020, în cadrul obiectivului specific „Inovarea în IMM-uri”, sunt monitorizați și comunicați anual Comisiei de către structura specifică de gestionare.

Indicatorii de rezultat și de impact stabiliți în Programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020, în cadrul obiectivului specific „Inovarea în IMM-uri”, sunt monitorizați și comunicați anual Comisiei de către structura specifică de gestionare.

Principalul indicator este „Ponderea IMM-urilor participante care introduc inovații care constituie noutăți pentru întreprindere sau pentru piață, pe durata proiectului majorată cu 3 ani”. Ținta este de 50 %.

Alți indicatori care ar putea fi detaliați și completați în acordul de delegare dintre Comisie și secretariatul Eureka vor viza următoarele aspecte:

investițiile și cofinanțarea programului comun Eurostars de către statele participante; eficiența programului (în ceea ce privește timpul pentru evaluarea rezultatelor); evoluția spre integrarea programelor naționale (inclusiv termenul de acordare a granturilor); integrarea administrativă (inclusiv introducerea unui sistem unic de raportare și a unei evaluări centrale), integrarea financiară (care implică finanțarea primelor 50 de proiecte Eurostars din clasament și stabilirea unui control standard al viabilității financiare).

1.5. Motivul (motivele) propunerii/inițiativei

1.5.1. Cerință(e) de îndeplinit pe termen scurt sau lung

Eurostars-2 este continuarea programului Eurostars, pus în aplicare în conformitate cu recomandările evaluării intermediare.

Contribuția Uniunii este necesară pentru instituirea și funcționarea programului Eurostars-2, pentru a permite cofinanțarea activităților împreună cu statele participante. Contribuția Uniunii va fi folosită, în special, pentru a cofinanța participanții la proiectele Eurostars-2 selectate în urma cererilor de propuneri deschise.

1.5.2. Valoarea adăugată a implicării UE

Intervenția UE va contribui la continuarea unui cadru juridic, permițând combinarea fondurilor UE și a celor naționale în cadrul unei strategii comune, pentru a promova proiecte de colaborare transnațională în domeniul C&D și al inovării în beneficiul IMM-urilor care desfășoară activități de cercetare. În special, participarea UE va stimula statele participante la Eurostars să continue armonizarea și alinierea programelor naționale (în privința regulilor și a procedurilor) în cadrul Spațiului european de cercetare și va încuraja statele și întreprinderile să sporească investițiile în C&D și inovare în toate domeniile științifice și tehnologice, contribuind, astfel, la realizarea obiectivelor Strategiei UE 2020 și la beneficul final al IMM-urilor care desfășoară activități de cercetare cu potențial de creștere ridicat, care ar putea deveni marile întreprinderi europene de mâine.

1.5.3. Învățăminte desprinse din experiențele anterioare similare

O evaluare intermediară efectuată în 2010 a concluzionat că Eurostars se conformează corespunzător obiectivelor Strategiei Europa 2020, completează oportunitățile oferite IMM-urilor în cadrul celui de-al șaptelea PC în materie de cooperare transnațională și este atractiv pentru grupul-țintă; din aceste motive, s-a considerat utilă continuarea sa dincolo de anul 2013.

De asemenea, au fost formulate următoarele recomandări de îmbunătățire: statele participante și Uniunea ar trebui să furnizeze fonduri suficiente pentru a finanța un număr maxim de proiecte aflate în vârful clasamentului, să continue raționalizarea și armonizarea proceselor de punere în aplicare și a regulilor privind finanțarea la nivel național, să amelioreze calitatea evaluărilor și să păstreze ca prioritate termenele scurte pentru semnarea contractelor.

Aceste concluzii au fost luate pe deplin în considerare la conceperea programului Eurostars-2.

1.5.4. Coerența și posibila sinergie cu alte instrumente relevante

Orizont 2020 prevede o serie de instrumente de sprijin pentru IMM-uri în plus față de Eurostars-2: instrumentul pentru IMM-uri, „accesul la instrumentele financiare” și posibilitatea IMM-urilor de a participa prin intermediul unor proiecte de colaborare mai tradiționale.

Eurostars-2 este diferit de inițiativele sus-menționate și, în același timp, complementar acestora.

Deși fiecare dintre aceste instrumente răspunde necesităților specifice ale unui anumit tip de IMM-uri, sprijinindu-le în diferitele stadii de dezvoltare ale activităților lor de cercetare/ale ideilor lor de afaceri (nivel ridicat de pregătire tehnologică în cazul instrumentelor pentru IMM-uri, necesitatea unor împrumuturi/capitaluri proprii în loc de granturi pentru instrumentele financiare), niciunul dintre ele nu este destinat în mod specific IMM-urilor care desfășoară activități de cercetare transnațională și nu contribuie la integrarea și la armonizarea programelor naționale, așa cum se întâmplă în cazul programului Eurostars-2, prin utilizarea articolului 185 din TFUE.

1.6. Durata acțiunii și impactul financiar al acesteia

☒ Propunere/inițiativă cu **durată limitată**

- ☒ Propunere/inițiativă în vigoare de la 01/01/2014 până la 31/12/2020 pentru creditele de angajament și din 2014 până în 2024 pentru creditele de plată
- ☐ Impact financiar din AAAA până în AAAA

☐ Propunere/inițiativă cu **durată nelimitată**

- Punere în aplicare cu o perioadă de creștere în intensitate din AAAA până în AAAA,
- urmată de o perioadă de funcționare în regim de croazieră.

1.7. Tipul (tipurile) de gestiune preconizat(e)[35]

☐ **Gestiune centralizată directă** de către Comisie

☒ **Gestiune centralizată indirectă**, cu delegarea sarcinilor de execuție către:

- ☐ agenții executive
- ☐ organisme instituite de Comunități[36]
- ☒ organisme publice naționale/organisme cu misiune de serviciu public.
- ☐ persoane cărora li se încredințează punerea în aplicare a unor acțiuni specifice în temeiul titlului V din Tratatul privind Uniunea Europeană, identificate în actul de bază relevant în sensul articolului 49 din Regulamentul financiar

☐ **Gestiune partajată** cu state membre

☐ **Gestiune descentralizată** împreună cu țări terțe

☐ **Gestiune în comun** cu organizații internaționale ***(a se preciza)***

Dacă se indică mai multe tipuri de gestionare, se furnizează detalii suplimentare în secțiunea „Observații”.

Observații

Contribuția financiară a UE la programul comun va fi plătită structurii specifice de punere în aplicare care acționează în numele statelor participante. Structura specifică de punere în aplicare va gestiona programul Eurostars-2 și va primi, va aloca și va monitoriza contribuția financiară a Uniunii. Structura identificată de statele participante este secretariatul Eureka. Structura de guvernare este descrisă mai detaliat în anexa III la decizie.

[35] Explicațiile privind modurile de gestionare, precum și trimiterile la Regulamentul financiar sunt disponibile pe site-ul BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

[36] Astfel cum sunt menționate la articolul 185 din Regulamentul financiar.

2. MĂSURI DE GESTIONARE

2.1. Dispoziții în materie de monitorizare și raportare

A se preciza frecvența și condițiile.

În conformitate cu Programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020, punerea în aplicare a programului Eurostars-2 este monitorizată și raportată anual Comisiei de către structura specifică de gestionare.

După trei ani de funcționare a programului, se va realiza o evaluare intermediară cu ajutorul experților independenți. Experții externi vor realiza o evaluare finală la sfârșitul programului. Comisia va prezenta rezultatele Parlamentului European și Consiliului.

2.2. Sistemul de gestiune și control

2.2.1. Riscul (riscurile) identificat(e)

1) Principalele riscuri vizează capacitatea structurii specifice de punere în aplicare de a gestiona contribuția din bugetul Uniunii și monitorizarea eficace a agențiilor naționale implicate în funcționarea curentă a programului.

2) Ca și în cazul altor programe cu o participare puternică a IMM-urilor, există un risc de pierderi financiare posibile datorat grupului-țintă specific al Eurostars-2 (IMM-urile) și abordării de gestionare centralizată indirectă.

3) Un al treilea risc vizează capacitatea țărilor implicate de a finanța în mod eficace contribuțiile lor la program.

2.2.2. Metoda (metodele) de control preconizată (preconizate)

Riscul 1 este atenuat prin faptul că UE, reprezentată de Comisie, este membru cu drepturi depline al structurii de guvernanță a Eureka și supraveghează structura specifică de punere în aplicare pentru toate aspectele referitoare la Eureka.

Pentru atenuarea riscului 2, astfel cum se menționează la articolul 13, în cadrul punerii în aplicare a programului Eurostars-2 statele participante trebuie să adopte măsurile legislative, de reglementare, administrative sau de altă natură, necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii. În special, statele participante trebuie să adopte măsurile necesare pentru a asigura recuperarea integrală a sumelor datorate Uniunii.

În ceea ce privește riscurile 1 și 2, a se vedea, de asemenea, capitolul 2.3.

În ceea ce privește riscul 3, contribuția Uniunii va fi transferată către beneficiari prin intermediul agențiilor de finanțare ale statelor participante numai atunci când vor fi furnizate dovezi privind plata efectivă a contribuției naționale către beneficiar.

În plus, contribuția Uniunii nu poate depăși o treime din contribuțiile statelor participante și sprijinul acordat de Uniune pentru cheltuielile administrative nu poate depăși 2 % din contribuția totală a Uniunii.

Se vor stabili măsuri de atenuare suplimentare în cadrul acordului de delegare încheiat între UE și secretariatul Eureka și al acordurilor bilaterale încheiate între secretariatul Eureka și organismele naționale de finanțare.

2.2.3. Costurile și beneficiile controalelor și rata probabilă de neconformitate

Sistemul de control instituit pentru punerea în aplicare a programului va fi conceput astfel încât să ofere o garanție rezonabilă privind gestionarea adecvată a riscurilor legate de eficacitatea și de eficiența operațiunilor, precum și de legalitatea și de regularitatea operațiunilor subiacente, ținând cont de natura specială a programului Eurostars-2 în calitatea sa de parteneriat public-public. Sistemul de control trebuie să asigure un echilibru între încredere și control, ținând cont de costurile administrative și de alte costuri ale controalelor la toate nivelurile, în special pentru participanți, astfel încât să poată contribui în mod optim la realizarea obiectivelor Programului-cadru Orizont 2020.

2.3. Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor

A se preciza măsurile de prevenire și de protecție existente sau preconizate.

Articolul 6 din Decizia de instituire a Eurostars-2 prevede condiționarea contribuției Uniunii de respectarea de către secretariatul Eureka a cerințelor de raportare prevăzute la articolul 60 alineatul (5) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012. În conformitate cu articolul 11, Comisia poate înceta, reduce sau suspenda contribuția sa.

Acordul de delegare care urmează să fie încheiat între Comisie și secretariatul Eureka în conformitate cu articolul 61 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 va prevedea supravegherea de către Comisie a activităților secretariatului Eureka, în special prin efectuarea de audituri.

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia bugetară (liniile bugetare) afectată (afectate)

– Linii bugetare existente

În ordinea rubricilor și a liniilor bugetare din cadrul financiar multianual.

Rubrica din cadrul financiar multianual	Linia bugetară	Tipul cheltuielilor	Contribuție			
	08 02 02 03 Stimularea inovării în întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri)	Dif./ Nedif. [37]	din partea țărilor AELS[38]	din partea țărilor candidate [39]	din partea țărilor terțe	în sensul articolului 18 alineatul (1) litera (aa) din Regulamentul financiar
1A		Dif./ Nedif.	DA	DA	DA	DA

[37] Dif. = credite diferențiate / Nedif. = credite nediferențiate.

[38] AELS: Asociația Europeană a Liberului Schimb.

[39] Țările candidate și, după caz, țările potențial candidate din Balcanii de Vest.

3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor

3.2.1. Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor

milioane EUR (cu trei zecimale)

Rubrica din cadrul financiar multianual:	Numărul	Denumirea rubricii: 1a - Competitivitate pentru creștere și ocuparea forței de muncă

DG: RTD			Anul **2014**	Anul **2015**	Anul **2016**	Anul **2017**	Anul **2018**	Anul **2019**	Anul **2020**	Anul **2021-2024**	**TOTAL**
• Credite operaționale											
Numărul liniei bugetare: 08 02 02 03	Angajamente	(1)	33,500	35,000	38,000	41,000	43,000	46,000	50,500		**287,000**[40]
	Plăți	(2)	4,000	28,000	30,000	32,000	34,000	36,000	**40,000**	**83,000**	**287,000**
Numărul liniei bugetare	Angajamente	(1a)									
	Plăți	(2a)									
Credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul destinat unor programe specifice[41]											
Numărul liniei bugetare		(3)	**0,337**	**0,344**	**0,351**	**0,358**	**0,365**	**0,372**	**0,380**		**2,505**
TOTAL credite pentru DG RTD	Angajamente	=1+1a +3	33,837	35,344	38,351	41,358	43,365	46,372	50,880		289,505
	Plăți	=2+2a +3	4,337	28,344	30,351	32,358	34,365	36,372	40,380	83,000	289,505

40 Sumele sunt condiționate de încheierea unui acord privind programarea financiară pentru linia bugetară 08 02 02 03.

41 Asistență tehnică și/sau administrativă și cheltuieli de sprijin pentru punerea în aplicare a programelor și/sau a acțiunilor UE (fostele linii „BA”), cercetare indirectă și cercetare directă.

• TOTAL credite operaționale	Angajamente	(4)								
	Plăți	(5)								
• TOTAL credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul anumitor programe		(6)								
TOTAL credite în cadrul RUBRICII <….> din cadrul financiar multianual	Angajamente	=4+ 6								
	Plăți	=5+ 6								

<u>În cazul în care propunerea/inițiativa afectează mai multe rubrici:</u>

• TOTAL credite operaționale	Angajamente	(4)								
	Plăți	(5)								
• TOTAL credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul anumitor programe		(6)								
TOTAL credite în cadrul RUBRICILOR 1-4 din cadrul financiar multianual (suma de referință)	Angajamente	=4+ 6								
	Plăți	=5+ 6								

Rubrica din cadrul financiar multianual	**5**	„Cheltuieli administrative”

milioane EUR (cu trei zecimale)

		Anul **2014**	Anul **2014**	Anul **2016**	Anul **2017**	Anul **2018**	Anul **2019**	Anul **2020**	**2021 – 2024**	**TOTAL**
DG: RTD										
• Resurse umane										
• Alte cheltuieli administrative										
TOTAL DG RTD	Credite									

TOTAL credite pentru RUBRICA 5 din cadrul financiar multianual	(Total angajamente = Total plăți)									

milioane EUR (cu trei zecimale)

		2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021 – 2024**	**TOTAL**
TOTAL credite în cadrul RUBRICILOR 1-5 din cadrul financiar multianual	Angajamente	33,837	35,344	38,351	41,358	43,365	46,372	**50,880**		**289,505**
	Plăți	4,337	28,344	30,351	32,358	34,365	36,372	**40,380**	**83,000**	**289,505**

3.2.2. Impactul estimat asupra creditelor operaționale

– ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite operaționale

– ☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite operaționale, conform explicațiilor de mai jos:

Credite de angajament în milioane EUR (cu trei zecimale)

Indicați obiectivele și realizările ⇩			Anul **2014**		Anul **2015**		Anul **2016**		Anul **2017**		Anul **2018**		Anul **2019**		Anul **2020**		**TOTAL**	
	Tip	Costul mediu	Numărul	Costul	Numărul	Costul	Numărul	Costul	Numărul	Costul	Numărul	Costul	Numărul	Costul	Numărul	Costul	Numărul total	Costul total***
OBIECTIVUL SPECIFIC NR. 1																		
- Realizare (***)	Proiecte C&D	0,56	180	100,700	205,000	114,800	240	134,600	275	154,400	325	181,600	375	209,800	450	252,100	2050	**1.148,000**
- Realizare																		
- Realizare																		
Subtotal pentru obiectivul specific nr. 1																		
OBIECTIVUL SPECIFIC NR. 2…																		
- Realizare																		
Subtotal pentru obiectivul specific nr. 2																		
COSTURI TOTALE			180	100,700	205	114,800	240	134,600	275	154,400	325	181,600	375	209,800	450	252,100	2050	1.148,000

* O parte din contribuția UE poate fi folosită pentru a acoperi costurile administrative ale structurii specifice de punere în aplicare, cu un plafon de 2 % din contribuția UE.

** Se prevede un cost mediu de 1,4 milioane EUR pentru proiectele Eurostars, cu o rată medie de cofinanțare publică de 40 %. Cu o finanțare publică de 0,56 milioane EUR per proiect și un buget general al programului de 1 148 de milioane EUR (861 milioane EUR din partea statelor participante la Eurostars-2 + 287 de milioane EUR din contribuția UE), se pot finanța aproximativ 2 050 de proiecte.

*** Contribuția UE la costurile totale nu trebuie să depășească suma de 287 de milioane EUR.

3.2.3. Impactul estimat asupra creditelor cu caracter administrativ

3.2.3.1. **Rezumat**

– ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite administrative

– ☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite administrative, conform explicațiilor de mai jos:

milioane EUR (cu trei zecimale)

	Anul **2014**	Anul **2015**	Anul **2016**	Anul **2017**	Anul **2018**	Anul **2019**	Anul **2020**
RUBRICA 5 din cadrul financiar multianual							
Resurse umane							
Alte cheltuieli administrative							
Subtotal RUBRICA 5 din cadrul financiar multianual							
În afara RUBRICII 5[42] **din cadrul financiar multianual**							
Resurse umane	0,337	0,344	0,351	0,358	0,365	0,372	**0,380**
Alte cheltuieli cu caracter administrativ							
Subtotal în afara RUBRICII 5 din cadrul financiar multianual							
TOTAL	0,337	0,344	0,351	0,358	0,365	0,372	0,380

Necesarul de credite administrative va fi acoperit de creditele deja alocate DG-ului pentru gestionarea acțiunii și/sau care au fost redistribuite în cadrul DG-ului, completate, dacă este necesar, cu resursele suplimentare ce ar putea fi alocate DG-ului care gestionează acțiunea în cadrul procedurii de alocare anuală și ținând seama de constrângerile bugetare.

[42] Asistență tehnică și/sau administrativă și cheltuieli de sprijin pentru punerea în aplicare a programelor și/sau a acțiunilor UE (fostele linii „BA”), cercetare indirectă și cercetare directă.

3.2.3.2. Necesarul de resurse umane estimat

– ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de resurse umane

– ☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de resurse umane, conform explicațiilor de mai jos:

Estimarea trebuie exprimată în unități echivalente normă întreagă

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
• Posturi din schema de personal (posturi de funcționari și de agenți temporari)							
08 01 01 01 (la sediu și în birourile de reprezentare ale Comisiei)							
08 01 01 02 (în delegații)							
08 01 05 01 (cercetare indirectă)	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5
10 01 05 01 (cercetare directă)							
• Personal extern (în echivalent normă întreagă: ENI)[43]							
08 01 02 01 (AC, INT, END din „pachetul global")							
08 01 02 02 (AC, INT, JED, AL și END în delegații)							
08 01 04 **aa**[44] - la sediu							
08 01 04 **aa**[44] - în delegații							
08 01 05 02 (AC, END, INT în cadrul cercetării indirecte)	2	2	2	2	2	2	2
10 01 05 02 (CA, SNE, INT — Cercetare directă)							
Alte linii bugetare (a se preciza)							
TOTAL	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5

este domeniul de politică sau titlul din buget în cauză.

Necesarul de resurse umane va fi acoperit din personalul direcției generale alocat deja gestionării acțiunii și/sau redistribuit intern în cadrul DG, completat, dacă este cazul, cu resurse suplimentare care ar putea fi alocate direcției generale care gestionează acțiunea în cadrul procedurii de alocare anuală și luând în considerare constrângerile bugetare.

Descrierea sarcinilor care trebuie efectuate:

Funcționari și agenți temporari	Participarea la reuniunile organismului de guvernanță al Eurostars 2 care se desfășoară în incintele secretariatului Eureka (în medie, fiecare organism se reunește o dată la două luni) Aprobarea planului de lucru anual Monitorizarea punerii în aplicare pe baza rapoartelor anuale Coordonarea evaluărilor intermediare și finale și pregătirea răspunsului Comisiei la aceste evaluări, sub forma unui raport al Comisiei care trebuie transmis Parlamentului și Consiliului (1,5 funcționari)
Personal extern	Sprijin pentru pregătirea acordului de delegare cu structura specifică de punere în aplicare Pregătirea deciziei de finanțare anuale și a plăților conexe

[43] AC= Agent contractual; AL = agent local; END= expert național detașat; INT = personal pus la dispoziție de agenții de muncă temporară („Intérimaire"); JED = „Jeune Expert en Délégation" (expert tânăr în delegații).

[44] Subplafonul pentru personal extern acoperit prin credite operaționale (fostele linii „BA").

	Sprijin administrativ (2 AC)

3.2.4. Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual actual

– ☒ Propunerea/inițiativa este compatibilă cu cadrul financiar multianual existent.

– ☐ Propunerea/inițiativa necesită o reprogramare a rubricii corespunzătoare din cadrul financiar multianual.

A se explica reprogramarea necesară, precizându-se liniile bugetare în cauză și sumele aferente.

– ☐ Propunerea/inițiativa necesită recurgerea la instrumentul de flexibilitate sau revizuirea cadrului financiar multianual[45].

A se explica necesitatea efectuării acestei acțiuni, precizând rubricile și liniile bugetare în cauză, precum și sumele aferente.

3.2.5. Participarea terților la finanțare

– Propunerea/inițiativa nu prevede cofinanțare din partea terților

– Propunerea/inițiativa prevede cofinanțare, estimată în cele ce urmează:

Credite de angajament în milioane EUR (cu trei zecimale)

	Anul **2014**	Anul **2015**	Anul **2016**	Anul **2017**	Anul **2018**	Anul **2019**	Anul **2020**	Total în milioane EUR
Precizați organismul care asigură cofinanțarea: *statele membre*[46]	67,200	79,800	96,600	113,400	138,600	163,800	201,600	861,000
TOTAL credite cofinanțate	67,200	79,800	96,600	113,400	138,600	163,800	201,600	861,000

Detalii privind cofinanțarea

Contribuția Uniunii la costurile operaționale (fără a include costurile de evaluare) ale programului Eurostars-2 se va ridica la maximum 2 % din contribuția financiară totală a Uniunii.

Contribuția Uniunii este egală cu o treime din contribuțiile statelor participante, dar nu poate depăși în niciun caz suma de 287 de milioane EUR.

În plus, organizațiile participante la proiectele de cercetare și dezvoltare selectate prin cererile de propuneri lansate în cadrul programului vor cofinanța aceste proiecte. Se estimează că aceste cofinanțări vor reprezenta o medie de 60 % din finanțarea publică primită (dar acest procent diferă între statele participante).

45 A se vedea punctele 19 și 24 din Acordul interinstituțional.

46 Belgia, Bulgaria, Republica Cehă, Danemarca, Germania, Estonia, Irlanda, Grecia, Spania, Franța, Italia, Croația, Cipru, Letonia, Lituania, Ungaria, Malta, Țările de Jos, Austria, Polonia, Portugalia, România, Slovenia, Finlanda și Suedia, precum și Islanda, Israel, Norvegia, Elveția și Turcia.

3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

– ☑ Propunerea/inițiativa nu are impact financiar asupra veniturilor.

– ☐ Propunerea/inițiativa are următorul impact financiar:

☐ asupra resurselor proprii

☐ asupra veniturilor diverse